



PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

6.3.2013

B7-0122/2013

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczeń Rady i Komisji

zgodnie z art. 110 ust. 2 Regulaminu

w sprawie zaostrożenia walki z rasizmem, ksenofobią, antysemityzmem, islamofobią, niechęcią wobec Romów, homofobią, transfobią oraz innymi formami przemocy umotywowanej uprzedzeniami
2013/2543 (RSP)

**Renate Weber, Sonia Alfano, Cecilia Wikström, Louis Michel,
Sarah Ludford, Nathalie Griesbeck, Sophia in 't Veld, Leonidas Donskis,
Ramon Tremosa i Balcells, Frédérique Ries, Marielle de Sarnez**
w imieniu grupy ALDE

RE\929497PL.doc

PE507.374v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie zaostrzenia walki z rasizmem, ksenofobią, antysemityzmem, islamofobią, niechęcią wobec Romów, homofobią, transfobią oraz innymi formami przemocy umotywowanej uprzedzeniami 2013/2543 (RSP)

Parlament Europejski,

- uwzględniając międzynarodowe instrumenty w zakresie praw człowieka zakazujące dyskryminacji, w szczególności Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej (UNCERD),
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka, zwłaszcza jej art. 14, w którym zakazano „dyskryminacji wynikającej z takich powodów, jak płeć, rasa, kolor skóry, język, religia, przekonania polityczne i inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, bądź z jakichkolwiek innych przyczyn”, załączony do tej konwencji protokół zmieniający nr 12 w sprawie ogólnego zakazu dyskryminacji oraz odnośne orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka,
- uwzględniając art. 21 Karty praw podstawowych zakazujący wszelkich form dyskryminacji „w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną” lub ze względu na narodowość,
- uwzględniając art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), który stanowi, że Unia opiera się na wartościach takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości oraz że wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn,
- uwzględniając art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który stanowi, że „przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia dąży do zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną”,
- uwzględniając art. 19 TFUE, który udziela UE politycznego mandatu do podejmowania środków niezbędnych do „zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną”,
- uwzględniając art. 67 TFUE, który stanowi, że UE „dokłada starań, aby zapewnić wysoki poziom bezpieczeństwa za pomocą środków zapobiegających [...] rasizmowi i ksenofobii oraz zwalczających te zjawiska”,

- uwzględniając art. 83 ust. 2 TFUE, który upoważnia UE – „jeżeli zbliżanie przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich w sprawach karnych okaże się niezbędne w celu zapewnienia skutecznego wprowadzania w życie polityki Unii w dziedzinie, która stała się przedmiotem środków harmonizujących” – do przyjmowania dyrektyw mogących „ustanowić normy minimalne odnoszące się do określania przestępstw oraz kar w danej dziedzinie”,
 - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu, islamofobii, niechęci wobec Romów, homofobii, transfobii, dyskryminacji, przemocy wynikającej z uprzedzeń, ekstremizmu i unijnego podejścia do prawa karnego¹,
 - uwzględniając Agencję Praw Podstawowych (FRA) i jej prace w dziedzinie niedyskryminacji, rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu, homofobii oraz związanych z nimi postaw nietolerancji i przemocy wynikającej z uprzedzeń²,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu PE,
- A. mając na uwadze, że rasizm, ksenofobia, antysemityzm, islamofobia, niechęć wobec Romów, homofobia, transfobia oraz podobne formy nietolerancji zakładają poglądy, uprzedzenia i postawy, które uprawomocniają dyskryminację, przemoc umotywowaną uprzedzeniami oraz nienawiść w oparciu o pewne podstawy, takie jak cechy szczególne czy status społeczny;
 - B. mając na uwadze, że chociaż wszystkie państwa członkowskie wprowadziły w swoich systemach prawnych zakaz dyskryminacji, by wspierać równość wszystkich ludzi, to jednak w UE nadal występuje dyskryminacja i dochodzi do zbrodni popełnianych z nienawiści, tzn. do przemocy i zbrodni inspirowanych rasizmem, ksenofobią, niechęcią wobec Romów, nietolerancją religijną, motywowanych orientacją seksualną, tożsamością płciową lub przynależnością do mniejszości, lub wynikających z innych przyczyn wymienionych w art. 21 Karty praw podstawowych (lista nie zawiera wszystkich przyczyn);
 - C. mając na uwadze, że wypowiedzi, kampanie i programy szerzące nienawiść i nietolerancję są wspierane przez skrajnych i populistycznych liderów politycznych, których partie uzyskały reprezentację w parlamentach niektórych państw członkowskich UE;
 - D. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie powinny podjąć działania mające na celu zwalczanie tego typu zachowań zarówno w sferze prywatnej, jak i publicznej, zapobiegając im przez edukację w kulturze szacunku i tolerancji oraz dopilnowując ich zgłaszania przez ofiary, prowadzenia dochodzenia przez organy ścigania i wymierzania kary przez wymiar sprawiedliwości;
 - E. mając na uwadze, że UE przyjęła szereg instrumentów mających na celu zwalczanie tego

¹ Sprawozdanie w sprawie podejścia UE do prawa karnego (2010/2310(INI))(sprawozdanie De Jonga), teksty przyjęte P7_TA(2012)0208.

² Przykładowo: „Making hate crime visible in the European Union: acknowledging victims’ rights” (Pokazywanie przestępstw na tle nienawiści w Unii Europejskiej: uznawanie praw ofiar), http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2012_hate-crime.pdf

rodzaju aktów i dyskryminacji, w szczególności: dyrektywę Rady 2000/43/WE wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (dyrektywa o równości rasowej), dyrektywę Rady 2000/78/WE ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (dyrektywa o równym traktowaniu w zakresie zatrudnienia), decyzję ramową Rady 2008/913/WSiSW w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawno-karnych (decyzja ramowa w sprawie rasizmu i ksenofobii), a także unijne ramy dotyczące strategii integracji Romów;

- F. mając na uwadze, że dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/12/UE ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw wymaga od państw członkowskich niedyskryminacyjnej ochrony i wspierania ofiar przemocy wynikającej z uprzedzeń oraz że w dyrektywie tej uznano, iż ofiary przestępstw wynikających z uprzedzeń lub dyskryminacji, które mogą mieć związek w szczególności z indywidualnymi cechami ofiar, mogą wymagać szczególnej ochrony ze względu na szczególny charakter przestępstwa;
- G. mając na uwadze, że wniosek Komisji z 2008 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie zapewnienia równego traktowania poza obszarem zatrudnienia bez względu na religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (dyrektywa o równości) po pięciu latach debat nie został przyjęty przez Radę z powodu zdecydowanego sprzeciwu niektórych państw członkowskich;
- H. mając na uwadze, że według doniesień FRA co czwarta osoba należąca do grupy mniejszościowej padła ofiarą przestępstwa rasowego, przy czym nawet 90% przypadków ataków lub gróźb doświadczanych przez migrantów lub członków mniejszości etnicznych nie zgłoszono policji, tylko cztery państwa członkowskie UE zbierają lub publikują dane o przestępstwach popełnianych przeciwko Romom, a tylko osiem spośród nich prowadzi rejestr przestępstw motywowanych (postrzeganą) orientacją seksualną ofiary;
- I. mając na uwadze, że Parlament niejednokrotnie wzywał Komisję, Radę i państwa członkowskie do bardziej zdecydowanego zwalczania przemocy i dyskryminacji wynikającej z takich uprzedzeń, jak rasizm, ksenofobia, antysemityzm, islamofobia, niechęć wobec Romów, homofobia, transfobia;
- J. mając na uwadze, że wzywał w szczególności do:
 - a) pełnego wdrożenia już przyjętych dyrektyw antydyskryminacyjnych i decyzji ramowej w sprawie rasizmu i ksenofobii,
 - b) przyjęcia bez dalszej zwłoki dyrektywy o równości,
 - c) przeprowadzenia przeglądu decyzji ramowej w sprawie rasizmu i ksenofobii w celu rozszerzenia jej zakresu oraz wprowadzenia bardziej rygorystycznych przepisów i zwiększenia ich skuteczności,
 - d) uznania zarówno w prawie krajowym, jak i europejskim przestępstw z nienawiści, uprzedzeń będących ich podstawą oraz ich konsekwencji dla ofiar, a także gromadzenia odnośnych danych,

- e) wprowadzenia planu działań na rzecz równości pod względem orientacji seksualnej i tożsamości płciowej,
 - f) działania na rzecz bardziej zdecydowanego zwalczania niechęci wobec Romów, a także zapewnienia praw podstawowych przysługujących Romom oraz ich ochrony przed nękaniami, dyskryminacją i wydalaniem,
 - g) powstrzymywania się przez osoby w życiu publicznym od publicznych oświadczeń zachęcających lub podżegających do nienawiści bądź piętnowania określonych grup ludzi z powodów wymienionych w art. 21 Karty praw podstawowych (lista nie zawiera wszystkich przyczyn);
- K. mając na uwadze, że prezydencja irlandzka na nieformalnym posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniach 17–18 stycznia 2013 r. rozpoczęła debatę na temat działań UE przeciwko przestępstwom z nienawiści, rasizmowi, antysemityzmowi, ksenofobii i homofobii oraz podkreśliła konieczność lepszej ochrony i sprawniejszego zbierania danych, a także większego zaangażowania przywódców w „aktywne wspieranie wartości europejskich i wspieranie klimatu wzajemnego poszanowania i integracji osób o innym wyznaniu lub pochodzeniu etnicznym albo o odmiennej orientacji seksualnej”;
- L. mając na uwadze, że Komisja ostrzegła niedawno przed rasistowskim, ekstremistycznym i populistycznym dyskursem politycznym, który może także inspirować „samotne wilki” do prowadzenia masowych zabójstw ze względu na rozszerzające się zagrożenie agresywnym ekstremizmem;
- M. mając na uwadze, że gromadzenie zbiorczych, porównywalnych i wiarygodnych niezagregowanych danych jest niezbędne do udowodnienia dyskryminacji w postępowaniach sądowych, pomiaru nierówności i różnorodności, oceny skuteczności przepisów antydyskryminacyjnych i opracowywania skutecznej polityki publicznej;
- N. mając na uwadze, że według oczekiwań zapowiadane sprawozdanie FRA dotyczące dyskryminacji i wiktymizacji osób LGBT naświetli zakres przestępstw z nienawiści wynikającej z homofobii i transfobii, a także nawoływania do nienawiści w Unii;
- O. mając na uwadze, że wszystkie państwa należące do Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), w tym wszystkie państwa członkowskie UE, uznały, że przestępstwa z nienawiści, definiowane jako przestępstwa popełniane z pobudek płynących z uprzedzeń, muszą być zwalczane za pomocą przepisów karnych i odpowiednio opracowanej polityki;
1. wzywa Komisję, Radę i państwa członkowskie, by przez następujące działania bardziej zdecydowanie zwalczały przemoc i dyskryminację wynikającą z uprzedzeń i nienawiści:
- a) zaproponowanie ambitnego przeglądu decyzji ramowej 2008/913/WSiSW zgodnie ze wskazówkami Parlamentu oraz jednoznaczne włączenie do niej pewnych form i przejawów antysemityzmu, islamofobii, niechęci wobec Romów, homofobii i transfobii,
 - b) zapewnienie pełnej spójności wszelkich stosownych instrumentów prawa karnego UE, w

tym decyzji ramowej, z normami praw człowieka, w tym w dziedzinie wolności słowa, a także wprowadzenie pełniejszej skali stopniowanych sankcji, w tym w stosownych przypadkach kar alternatywnych, np. prac społecznie użytecznych;

- c) wprowadzenie wszechstronnej strategii zwalczania przestępstw z nienawiści, przemocy motywowanej uprzedzeniami i dyskryminacji;
- d) zatwierdzenie bez dalszej zwłoki dyrektywy o równym traktowaniu, która stanowi jeden z głównych instrumentów UE służących propagowaniu i gwarantowaniu autentycznej równości w UE, a także zwalczanie uprzedzeń i dyskryminacji,
- e) zapewnienie pełnego wdrożenia unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów i doskonalenie tych ram, zwłaszcza przez uznanie i dostarczanie długofalowego wsparcia na rzecz zwalczania niechęci wobec Romów, między innymi w celu umożliwienia władzom lokalnym i regionalnym opracowania i wdrożenia skutecznej, zgodnej z normami praw człowieka polityki, programów i działań na rzecz integracji Romów, z wykorzystaniem dostępnych funduszy, a tym funduszy Unii; ściśle monitorowanie poszanowania praw podstawowych i wdrażania dyrektywy w sprawie swobodnego przepływu;
- f) systematyczne ocenianie ekspertyz opracowanych dzięki różnym stosownym programom UE (Daphne, „Prawa podstawowe i obywatelstwo” na lata 2007–2013, „Prawa i obywatelstwo” na lata 2014–2020 oraz „Sprawiedliwość” na lata 2014–2020), w tym dzięki udziałowi odpowiednich organizacji społeczeństwa obywatelskiego;
- g) zapewnienie gromadzenia obszerniejszych, wiarygodnych danych dotyczących przestępstw z nienawiści, co obejmuje przynajmniej rejestrowanie liczby incydentów zgłaszanych przez obywateli i ewidencjonowanych przez władze, liczby wyroków skazujących, powodów uznania przestępstw za mające podłoże dyskryminacyjne oraz nałożonych kar, a także prowadzenie badań na temat przestępczości dotyczących charakteru i zasięgu niezgłaszanych przestępstw, doświadczeń ofiar przestępstw w kontaktach z organami ścigania, powodów niezgłoszenia i wiedzy ofiar przestępstw z nienawiści na temat przysługujących im praw;
- h) wprowadzenie mechanizmów nagłaśniania przestępstw z nienawiści w UE przez ukazywanie, że władze poważnie traktują te przestępstwa, zachęcanie ofiar i świadków przestępstw do zgłaszania takich incydentów oraz danie możliwości wnoszenia skarg przeciwko sprawcom;
- i) zrealizowanie wielokrotnie zgłaszanego postulatu Parlamentu dotyczącego opracowania planu działań na rzecz równości pod względem orientacji seksualnej i tożsamości płciowej;
- j) podpisanie przez UE Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, ponieważ wszystkie państwa członkowskie już ją ratyfikowały;
- k) zrealizowanie stosownych zobowiązań podjętych przez państwa członkowskie na innych forach międzynarodowych, w tym decyzji Rady Ministerialnej OBWE nr 9/09 w sprawie zwalczania przestępstw z nienawiści oraz zalecenia Komitetu Ministrów Rady Europy

CM/Rec(2010)5 w sprawie środków zwalczania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową;

- l) wspieranie i uzupełnianie krajowej polityki i programów, szczególnie w celu wyeliminowania przemocy wobec osób niepełnosprawnych, w trakcie wdrażania europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności na lata 2010–2020;
 - m) wprowadzenie kwestii związanych ze wszystkimi formami przemocy motywowanej uprzedzeniami do głównego nurtu programów prac agencji UE (np. FRA, Eurofundu, Europejskiego Kolegium Policyjnego, Eurojustu, Fronteksu i Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu);
2. wzywa państwa członkowskie sprzeciwiające się dyrektywie o równości i blokujące jej przyjęcie, by ujawniły powody, jakimi się kierują, by umożliwić publiczną debatę na ten temat;
 3. wzywa państwa członkowskie do zadbania, by przywódcy i organy wszelkich szczebli i z wszelkich dziedzin (na szczeblu rządu, administracji krajowej, regionalnej i lokalnej, organów ścigania, wymiaru sprawiedliwości, partii politycznych, przywódców politycznych i religijnych itd.) w swoich działaniach i deklaracjach nie nawoływali do dyskryminacji, przemocy i nienawiści ani nie akceptowali tych zjawisk;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.